

УДК 331.56

Левченко В. В., аспірант
Державний науково-дослідний
інститут інформатизації та моделювання економіки
Зайцев М. Є., аспірант
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

АДАПТАЦІЯ ІННОВАЦІЙ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ ПІД ЧАС ВІЙНИ

В умовах воєнного конфлікту бізнес опиняється перед серйозними викликами, які потребують швидких і нестандартних рішень. Втрата ринків збуту, руйнування інфраструктури, відтік кадрів та нестабільність фінансової системи – все це змушує підприємців шукати нові підходи до ведення справ. Інновації стають ключовим інструментом для виживання та подальшого розвитку бізнесу.

Одним із важливих аспектів адаптації є впровадження цифрових технологій. Автоматизація процесів, перехід на віддалену роботу та використання онлайн-платформ допомагають підприємствам зберігати продуктивність навіть у кризових умовах. Війна стимулює розширення електронної комерції, активніше використання фінансових технологій та цифрових інструментів управління бізнесом [1-2].

Також значну роль відіграє гнучкість виробництва та пошук альтернативних постачальників. Компанії змінюють логістику, знаходять нові способи отримання сировини та адаптують виробничі потужності до актуальних потреб. Зростає популярність локального виробництва, що сприяє розвитку малого бізнесу та зміцненню економічної стійкості регіонів.

Війна сприяє зростанню соціального підприємництва, адже бізнеси все більше інтегрують соціальну відповідальність у свою діяльність, що проявляється у підтримці військових, переселенців та постраждалих, а також у створенні нових продуктів і послуг, спрямованих на подолання кризових наслідків.

Попри складні умови, війна також відкриває нові можливості. Українські підприємці стають більш інноваційними, адаптивними та стійкими до змін. Використання сучасних технологій, соціальна відповідальність і стратегічна гнучкість допомагають бізнесу не лише вижити, а й розвиватися, зміцнюючи економіку навіть у найскладніші часи.

Війна докорінно змінює економічний ландшафт, змушуючи бізнеси оперативно реагувати на нові виклики. Підприємства стикаються з дефіцитом ресурсів, зміною ринкових умов та необхідністю забезпечення безперервності роботи в нестабільному середовищі. В таких умовах інновації стають не просто перевагою, а життєвою необхідністю.

Необхідним засобом адаптації є трансформація бізнес-моделей. Підприємці переорієнтовуються на нові ніші, змінюють формат роботи та оптимізують операційні процеси. Наприклад, багато виробництв швидко перебудовуються на випуск продукції, актуальної в умовах воєнного стану. Важливу роль відіграє диверсифікація – розширення асортименту та вихід на міжнародні ринки допомагають зберегти фінансову стійкість [3-4].

Впровадження гнучких управлінських підходів дозволяє компаніям швидко адаптуватися до змін. Прискорене ухвалення рішень, використання аналітики та прогнозування ризиків дають змогу мінімізувати втрати та оперативно реагувати на загрози. Водночас зростає значення партнерства та кооперації, коли бізнеси об'єднують зусилля для спільного вирішення логістичних, фінансових чи кадрових питань [2-5].

Зміна підходів до маркетингу та комунікації стає ще одним важливим елементом адаптації. Бренди активно взаємодіють із клієнтами через соціальні мережі, використовують краудфандингові платформи та залучають підтримку міжнародної спільноти. Водночас споживчі очікування змінюються, і компанії, які демонструють соціальну відповідальність, отримують значну підтримку від клієнтів та партнерів.

Незважаючи на всі труднощі, підприємці знаходять нові можливості для зростання, використовуючи кризу як поштовх до інновацій. Готовність до змін, швидкість адаптації та впровадження сучасних технологій стають ключовими факторами успішного ведення бізнесу навіть у найскладніші часи.

Література

1. Данкевич, В., & Данкевич, Є. (2024). Компетентнісний підхід у забезпеченні конкурентоспроможності бізнесу України під час війни і відбудови: креативні рішення, інновації та діджиталізація. Економічний простір, (193), 163-168.
2. Гнатенко, І. А. (2021). Моделювання сценаріїв стійкого розвитку підприємств в умовах глобалізації та діджиталізації: управлінський аспект. Інвестиції: практика та досвід, 16, 20-25.
3. Оберемчук, В., & Демченко, Т. (2022). Підприємництво під час війни: особливості, сенс, пріоритети. Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи, 88-88.
4. Разводовська, В. О., Заяц, О. В., Парохненко, О. С., & Гнатенко, І. А. (2021). Інноваційність в підприємницькій діяльності в системі ефективного управління операційною діяльністю, конкурентоспроможністю та маркетингом. Український журнал прикладної економіки, 6(1), 290-297.
5. Зось-Кіор, М. В., & Бочарова, А. В. (2010). Інноваційні підходи щодо впровадження технологій вирощування сільгоспкультур. Інноваційна економіка, (2), 16.